

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Készírtokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társáná

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Égész évre 12 korona. félévre 6 korona. Negyed

évre 3 korona. Egyes számú ára 12 fillér

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölnek

A főispánváltozás.

Zemplénmegye törvényhatósági bizottsága holnapután, csütörtökön tartja rendkívüli közgyűlést, melyen végkép elbucsuzik Meczner Gyula hosszú, igen sokak véleménye szerint túl hosszú uralmától s beiktatja az új főispánt, aki már egyszer ült a Zemplénmegye főispáni székében; Szinnyey Merse Istvánt.

Ha volt valaha változás, amelytől üdvös hatásokat és eredményeket lehetett remélni, úgy ez bizonyára ilyen változás.

Zemplénmegye és különösen Sátoraljaihely város végsőkéig zülalt közállapotai már évek óta hangosan kiáltanak egy pártatlan, erős kezű, mindenféle érdektársulatok, klikkek befolyásától ment irányító után, aki némi rendet teremtsen abban a zür-zavarban, ami itt uralkodik.

Bár Szinnyey Merse István ezuttal nem mint véglegesen kivetett főispán jön közénk, hanem csak ideiglenes megbízást nyert arra, hogy a saját vármegyéje Sárosmege mellett egyelőre Zemplén főispáni teendőit is ellássa, mégis erős a reményünk, hogy ez az ideiglenes jellegű megbízása is elég lesz ahhoz, hogy a szomorú állapotokon segítsen. Erre garanciát nyújt az ő tett erős és puritán egyénisége, mely nálunk is általánosan ismert és tisztelt.

Ebben a reményben szívesen üdvözöljük az új főispánt s ha politikai pártállásunk távol is áll az övétől, ebben a jelzett tisztító tevékenységében örömmel és készséggel fogjuk támogatni.

Óriási tere van az új főispán ez irányú tevékenységének, amelyekkel igen rövid idő alatt a legnagyobb hála kötelezheti Zemplénmegye és különösen a megye-székhely, Ujhely lakosságát.

Fölösleges rámutatnunk arra a kimondhatatlan zülaltségre, amely ennek a városnak a vezetésében uralkodik. Hiszen épen a legutóbbi napokban is hangosan zug a közvélemény felháborodása a legújabb városi botrány dolgában, amely legújabb skandalum egymagában véve is olyan pártját ritkító, olyan hitetlen, hogy csak undorodással lehet róla szót ejteni és restelkedéssel kell titkolni idegenek előtt, mert hiszen a város szűgyene, hogy itt ilyesmi előfordulhatott.

A távozó főispánnak talán egyetlen némileg népszerű ténye

volt, hogy az előző és szintén igen sajnálatos városi rezsimnek, a Farkas Andor-féle gazdálkodásnak végét vetette; csakhogy ezt hamar elhomályosította azzal, hogy a Farkas-rezsim helyett hozott egy még rosszabbat, visszavisszahozta Székely Eleket, akinek második uralma is, ép úgy mint az első, a botrányok sorozatává lett s végül olyan sártergerbe fult, aminőre még nem volt példa.

Az új főispánra vár az a feladat, hogy végre a tisztesség és komoly munka uralmát honosítsa meg az ujhelyi városban, — ami mellett a vármegyében is lesz elég tenni — és tisztogatni valója, hiszen tudjuk jól, hogy a perifériákon is elég sok hiba történt és történi és Zemplénmegye az ország tudatában, közvéleményében általában elég gyengyében áll.

Jó reményekkel várjuk, hogy az új főispán munkálkodása ennek a köztudatnak a megváltásához egy nagy lépéssel fog hozzásegíteni.

Sulyos vádak

Székely Elek ellen Mondjon le azonnal.

Kinos szenzáció tartja igazolomban a város közönségét néhány nap óta. Szinte természetes, hogy e szenzáció központjában Székely Elek h. polgármester általánosan ismert személye áll.

Feljelentést tettek Székely Elek ellen a vármegye alispánjánál s egyben megküldötték a feljelentést lekötés öslyéből lapunknak is.

A feljelentés Székely Elek hivatali közszereplését ösmerteti s a sulyosabbnál sulyosabb vádak egész tömegét sorolja fel. Többek közt megemlékezik a feljelentés Székely Eleknek egy olyan állítólagos tényéről, amely ha valóban bizonyulna, Székely Eleket örökre lehetetlenné tenné, nemcsak közhivatali, de társadalmi téren is.

A feljelentésben foglalt vádakkal nem kívánunk ezuttal foglalkozni, mert mint értesülünk, Székely Elek levonta a konzekvenciákat, állásáról lemond és a bíróság előtt keresi megtámadott becsületének helyreállítását.

Készséggel ösmérjük el, hogy Székely Elek ezuttal az egyedüli helyes utat választotta megtámadott becsülete védelmére. A független bíróság ítéletére bista annak megállapítását, hogy neki, vagy vádlóinak

áll-e jogukban ezután a tisztességes emberek társaságában helyet foglalni. Ámde amikor becsülete védelmében az egyedül helyes uton az első lépést megtette, meg kellett tennie a második helyes lépést is: azonnal el kellett volna hagynia állását.

A feljelentésben foglalt vádak, egy kivételével, mind a Székely Elek hivatali működését illetik és valamennyi oly sulyos, hogy amennyiben bizonyítást nyernének, Székely Elek többé semmiféle közszereplést nem vállalhat. Ezeknek a bizonyítás alkalmával Székely Elek hivatali állásában meg nem maradhat, ha csak nem akarja magát kitenni annak a sulyos gyanúnak, hogy hivatalban maradásával, befolyást kíván gyakorolni a vizsgálatra, sőt, hogy lehetetlenné akarja tenni, hogy e vádak tekintetében kiderítsék a szintizta igazság.

Székely Eleknek azonnal távoznia kell helyéről. Akik ennek ellenkezőjét tanácsolják neki, azok nem öszinte barátai és semmiesetre sem az ő érdekeit kívánják szolgáló tanácsaikkal.

Misohasam voltunk hivei Székely Eleknek. Egyenesen szerencsétlenségnek tartottuk a városra néve az ő polgármesterségét. De nem is kerteitünk soha. Mindig a legöszintébb nyúltsággal vádoltuk meg Székely Eleket. Most is öszintén, becsületes nyúltsággal kívánjuk kezelni ezt az ügyet is. Hogy nem közöljük le a vádakait, azért tesszük, mert nem kívánjuk elterelni az ügyet az arra egyedül illetékes fórumok elől. De ha, Székely Elek a hozzá barátság álarca alatt közeledők tanácsára, vagy akár a saját iniciatívájából is hivatalban marad továbbra is s ezzel befolyást gyakorol a vizsgálat menetére — akkor a beküldött és a vádakait tartalmazó beadványt közreadjuk — tekintet nélkül arra, hogy esetleg többeket is sújtani fog azok sulya.

Hisszük azonban, hogy erre nem kerül sor. Biztosan reméljük, hogy a vármegye alispánja nem fogja megtérni Székely Eleket továbbra hivatalában. S ha Székely Elek a történetek után önként nem hagyja el állását, törvényes erőszakkal fogja eltávolítani onnan.

— nov. 30

Gróf Majláth József magas kitüntetése. A király gróf Mailáth József v. b. t. t.-nak a sátoraljaihelyi megfigyelő állomás miniszteri biztosának a katonai egészségügy körül a háboruban szerzett különös érdemei elismerésül a *Vörös Kereszt I. osztályú díszjelvényét a hadiékítménnyel* díjmentesen adományozta.

Egyidejűleg *Ferenccs* Salvátor főherceg is több szép kitüntetést adományozott az ujhelyi betegmegfigyelő állomás vezető egyéniségeinek. Így nevezetesen a Vörös Kereszt II. osztályú díszjelvényét a hadiékítménnyel kapták:

Molnár Béla orsz. gyűl. képviselő, a megfigyelő állomás miniszteri biztos-helyettese, *Masatsch* Antal, a megfigyelő állomás gondnoka és dr. *Gerson* István, dr. *Stark* Jenő, dr. *Kovács* Aladár és dr. *Geboth* Fanni a megfigyelő állomás orvosai, végül a Vörös Kereszt hadiékítményes ezüst díszérmet kapták: dr. *Gombos* Bertalan ügyvéd, a megfigyelő állomás ellenőr, *Cselláth* Melinda, főápolónő és Ö. *Vonatovics* Béláné főraktárosnő.

Tülekedés

Berman Zsanett örökéért

Kaptuk a következő levelet:

Tekintetes Szerkesztőség!

Tisztelettel kérem kegyeskedjék b. lapjában soraimnak, melyekben több szülő óhaja jut kifejezésre, helyet szorítani.

A szülő legföltettebb kincse a gyermek, ezért küzd egy életen át, ennek áldozza minden idejét és ez életének végeőljá. Bőke idején is a gyermeknevelés az anya feladata volt, annál inkább ez most, midőn a férj, az apa, gyermeke jobb jövőjeért, ott küzd, ott esik el a harmozején, csak most válik igazán kötelezőségevé. E szent kötelesség készlet arra, hogy e helyen felszólaljak, mert gyermekem és azoknak gyermekei, kiknek nevében is felszólalok, a helybeli statusquo ir. ellemi iskolába járnak. Ez iskolában mindig paedagógusok működtek. Ez iskola sok hirneves embert nevelt és nevel még ma is. E régi iskolának magas nivóját fenntartani és megőrizni az iskolaszék feladata. E régi iskolánál üresedett meg Berman Zsanett elhunytával egy tanítónő állás, amelyet az iskolaszék legközelebb betöltetni óhajt. Amint hallatszik, több kiváló tanítónő pályázik ez állásra. Tudva azt, hogy ilyenkor akcióba lép a protekcióknak minden neme, a protektorok mindent elkövetnek, hogy protegójukat álláshoz juttassák, kérjük az iskolaszéket, álljon hivátása magaslátán, ne hagyja senkitől és semmitől magát befolyásoltatni. Ne vegyen tekintetbe semmiféle magánérdeket, ne érvényesüljön, — mint az, sajnos, városunkban általános, — az egyéni érdek! Ne legyen a híres *Kosten-*

baum-iskola érdemtelen egyének menedékhelye. A közérdekűlegyen vesérlő szempont, az érdem jusson érvényre, nem a protekció.

Remélem az iskolások, melynek dr. Reichard Salamon áll az élén, melynek Zinner Henrik kiváló egyén a tagja a gyermekek érdekét fogja szem előtt tartani, nem fog e választással a régi birneves iskola nivóján csorbát ejteni, hanem a pályázók tanítónk közül az érdemek legérdemettejét, aki méltó lesz a boldogult Berman Zsannett állását betölteni, azt fogja megválasztani.

Fogadják tisztelt Szerkesztő ur saivességeért, több érdeket szülő nevében halás köszönetet.

Kitűnő tisztelettel
egy érdekelte any.

Világosságot kérünk.

Széky ügye a közgyűlés előtt.

Széky Elek h. polgármester nagy botrányt vert ügye — amelyről lapunk más helyén írunk részletesen — ma délután 4 órakor a város képviselőtestületét is foglalkoztatni fogja. Maga Széky Elek viszi képviselőtestület elé a botrányos ügyet, közgyűlési meghívó szerint azért, hogy maga ellen fegyelmi eljárást kérjen.

A városban elterjedt hírek szerint azonban az igazai céljuk egészen más. Állítólag a "hívek" egyike indítványosul fogja, hogy a polgármester kérelmét ne teljesítsék, ellenben a Széky elleni vádak tanuiként szereplő tisztviselők ellen rendeljen el a képviselőtestület fegyelmi eljárást s egyben függessze fel őket állásaikról is.

Ha már elkövetik azt a hibát, hogy a képviselőtestület elé viszik, ezt a más fórum előtt már folyamatban levő ügyet, semmiesetre sem szabad megtörténnie annak, hogy a tanuiként szereplő tisztviselőket, — akik ellen egyébként sem tudnak semmi terhelő adatot sem felhozni — felfüggeszessék.

Es az eljárása a képviselőtestületnek joggal azt a gyanút keltethet, hogy a tanukat egyelőre el akarják tenni láb alól, Mert mindkét tisztviselő, mint hivatalában nélkülözhetetlen, fel van mentve a katonai szolgálat alól. Es ha ezeket a tisztviselőket most felfüggesztenék, bizonyára intéskednének az iránt is, hogy katonai szolgálatra behívassanak. Es az intézkedés pedig megfoszthatná őket attól a lehetőségétől, hogy világosságot derítsenek erre a botrányos és sürgős tisztázást kívánó ügyre.

Nem akarjuk hinni, hogy a képviselőtestület többségének az a célja, hogy mennő hosszabb ideig, esetleg örök időkre homályban maradjon es a szégyenteljes botrány. A képviselőtestület tagjai csak egy célt szolgálhatnak: az úgy mennő gyorsabb tisztázását.

Aki ennek ellenkezőjét cselekszi, az részesevé válik a botránynak és viselnie kell az ebből folyó minden gyalázatot.

Es est jó lesz megjegyezni mindenkinek, mielőtt es ügyben állást foglal.

HIREK.

— **Signum laudis-szal kitüntett Ujhelyi tisz.** Ófelsége a király megparancsolta, hogy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért legfelsőbb dícsérő elismerése Zucker Viktor 34-ik gyalogezredbeli tartalékos hadnaggyal, — Zucker Jenő helybeli polgár fiával ki másodízben hónapok óta az orosz-harotéren küzd, — közöltesék.

— **Áthelyezések.** A földmivélsügyi miniszter Feiler Alfréd m. kir. főállatorvost Sátoraljujhelyről Komáromba, Nagy Antal m. kir. főállatorvost Beszterecbányáról Sátoraljujhelyre helyezte.

— **Halálozás.** Városszerte nagy részvétet kelt öz. Wessely Mórénak, egy köztisztviselőben álló urnőnek elhunyt, akit a fia hősi halála feletti bánkódás vitt sírba. Öz. Wessely Móréné szül. Feldmann Johanna, Wessely Mór volt helybeli kereskedő özvegye, s hó 28 án, élete 59-ik évében hunyt el. Temetése tegnap hétfőn ment végbe nagy részvét mellett.

— **Adomány az Ujhelyben eltemetett hősök síremlékére.** A sátoraljujhelyi polgári fiúiskola növendékei az Ujhelyben eltemetett hősök síremlékére ismét 20 koronát adtak át szerkesztőségünknek, mint immár második gyűjtésük eredményét. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Az Izs. Nőegylet teasztolyára,** akik szivesek voltak tambola tárgyakat jegyezni, a rendezőségnek az a kérelme, hogy a tárgyak t legkésőbb péntekig Guttman Mórán előnkönöz elküldeni sziveskedjenek.

— **A járásbíróóság övódaja.** A sauhelyi kir. járásbíróóság által egyik elpusztított szemplémegyei község övódájának felépítésére indított gyűjtés következtében újabb adakoztak: Kovalik N. Haraszty Vince, 1—1, kor. N. N. N. N. N. 50—50 f. Csizmár János (M. Sas) 30 f. Kása János (Csarnahó), Teleky Sándor, Klamár Vilmos, Fülöp Etel, dr. Szász Herman, Lövinger József és Weinber József 2—2, Nagy Lujza, Kottán György 3—3, Kevacs Margit 4, dr. Hódosi Kiss Ernő 6, dr. Schweiger Mór 10, egy ismeretlen 60 korona. Összesen 103 k. 80 fill. Eöbbeni gyűjtés 1039 kor. 10 fill. Összes eddigi gyűjtés: 1142 kor. 90 fill. Schiller vezetők kir. j. líró.

— **Győzelmünk biztos!** Ez indította a közismert Benkő bankházat, hogy ugy a saját mint dícső szövetségeseink zászlóit szép szines litografirozott kivitelben elkészítessék és szétküldje. Esen csinos zászlókat mindenki nagyon szivesen felhasználhatja; írjon tehát egy levelezőlapot a Benkő Bank részvénytársaságnak, Budapest, Andrassy ut 60. és azonnal megkapja ingyen és bérmentve,

ISPÁN.

Egy gyakorlattal bíró gazdasági ispán egy bér gazdaságban alkalmazást 1916. január 1-től nyerhet.

Cím a kiadóhivatalban.

Az olaszok nagy veszteségei.

Budapest, nov. 29.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzó-menti csata tovább tart. Tegnap kemény harcok is azzal végződtek, hogy csapataink összes hadállásait újra teljesen megtartották. Az olaszok a görzi hídfő ellen ismét új ezredek irányítottak és hasztalan veszteségeik dacára rohamra vezettek. Az ellenség csak Oslaviánál és Bodgoran tudott állásainkba behatolni, de újra kiverjük. Más pontokon összes támadások már tűzünkben hiusultak meg. A Monte san Michelle körüli terület mindkét oldalon szintén nagyon jelentékeny olasz haderő hasztalanul támadott. A San Martinónál a 39-es számú gyalogezred tünt ki e harcokban különösen. Az északi Isonzó szakaszon fekvő hegyi állásaink az ellenség hasztalan intézett madásokat.

Délkeleti hadszíntér:

Montenegró ellen offenzívánk halad. A cs. és kir. csapatok Metalkanyergen és Probogtól délre nyomulnak előre. A bolgárok az ellenséget Prizrend irányában üldözik.

*HÖFFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.*

Újabb 1500 szerb fogoly.

Berlin, nov. 29.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Az egész arcvonalon derült, fagyos időjárás mellett eleinte tüzérségi és repülő tevékenység uralkodott. San-Michieltől nyugatra egy ellenséges repülőgépet arcvonalunk előtt leszállásra kényszerítettünk és azután tüzérségi tüzelésünk szétlőtte. Communesban legutóbbi két hét alatt az ellenséges tüzérség 22 lakost megölt és 8-at megsebesített.

Keleti hadszíntér:

A helyzet általában változatlan.

Balkán hadszíntér:

Az üldözés tovább folyik. Több mint 1500 szerbet elfogtunk.

A szerb hadjárat eddigi lefolyásáról szóló tegnapi jelentéshez kiegészítőleg még meg kell jegyeznünk, hogy a szerbektől eddig elvett ágyuk száma 502, köztük sok nehéz ágyú van.